

Redovisning riskanalys för nämndspecifika risker till Internkontroll 2022

Bildningsnämnden
2022

Inledning

Kommungemensamma risker:

Det interna nätverket för Internkontroll, med representanter från nämnder och bolag, har kommit fram till att följande kommungemensamma risker är särskilt aktuella för 2022:

- Bristande rutiner för arkivhantering
- Oklarheter i ansvar och uppdrag på grund av ej uppdaterade reglementen (felaktiga reglementen)
- Bristande kunskap om GDPR

Kommunfullmäktige förväntas att i oktober 2021 behandla och besluta vilka kommungemensamma risker som blir aktuella för granskning/åtgärder av samtliga nämnder och bolag under år 2022.

Bildningsnämndens specifika risker:

När det gäller de nämndspecifika riskerna har bildningsförvaltningens ledningsgrupp genomfört en riskanalys och kommit fram till en bruttolista bestående av sju risker som bedömts vara aktuella.

1. Risk för brister i handläggningen på grund av att processbeskrivningar, rutiner, blanketter, mallar etc. saknas, inte är uppdaterade eller tillgängliga på avsedd plats
2. Risk för brister i diarieföring
3. Risk för brister i hanteringen av uppgifter kopplat till barn och elever med skyddade personuppgifter
4. Risk för brister i närvaro- och frånvarorapportering
5. Risk för brister i utredning vid problematisk frånvaro
6. Risk för brister i rapporteringen av personuppgiftsincidenter
7. Risk för brister i rutiner för upphandling och inköp

En utförlig bruttolista med beskrivning av varje risk finns på sid. 7-9 i denna redovisning. Riskerna nr 2, 4 och 6 är risker som kvarstår från föregående år.

Riskvärdering

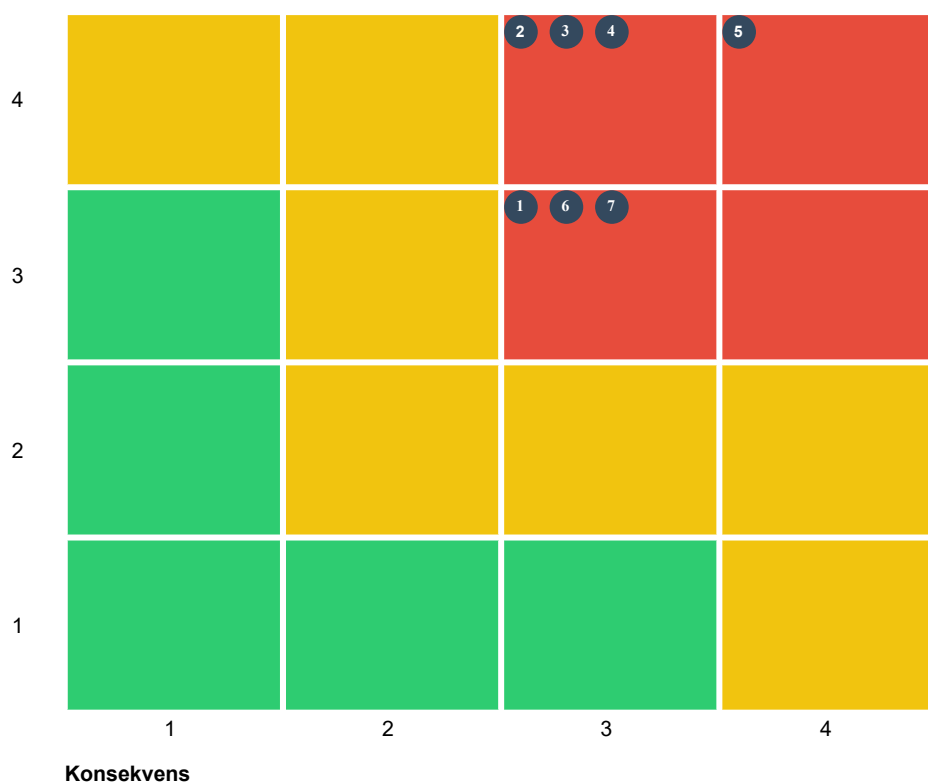
Bildningsförvaltningens ledningsgrupp har i nästa steg låtit dessa sju risker genomgå en riskvärdering, en så kallad sannolikhets- och konsekvensbedömning, där riskerna har värderats utifrån följande bedömningsskala:

Riskvärde 1-3 (grönt) - risken bedöms inte vara sannolik och/eller bedöms ej ha några större konsekvenser om den inträffar,

Riskvärde 4-8 (gult) - risken bedöms ha viss möjlighet att inträffa och/eller kan få lindriga eller kännbara konsekvenser om den gör det,

Riskvärde 9-16 (rött) - risken bedöms ha relativt hög sannolikhet att inträffa och kan få kännbara eller allvarliga konsekvenser om den gör det.

Nedan matris demonstrerar utfallet av riskvärderingen för de nämndspecifika riskerna.

	Sannolikhet	Konsekvens
Hög	4 Sannolik	Allvarlig
Medel	3 Möjlig	Kännbar
Låg	2 Mindre sannolik	Lindrig
	1 Osannolik	Försumbar

Bedömning

Ledningsgruppens bedömning är att bruttolistan risker nummer 2, 3 och 4 (riskvärde 12), och risk nr 5 (riskvärde 16) är de nämndspecifika risker som bör prioriteras för granskning och/eller åtgärd i Internkontrollplan 2022, tillsammans med de kommungemensamma risker som kommer att fastställas av kommunfullmäktige senare i höst.

I nedan tabell (sid. 4-6) synliggörs kategori, beskrivning och riskvärdering för dels de tre föreslagna kommungemensamma riskerna (markerade med "G"), dels för bildningsnämndens sju specifika risker. Tabellens beskrivningar av de nämndspecifika riskerna 2, 4, 6 och 7 har av redaktionella skäl fått en kortare sammanfattande text, medan utförlig beskrivning om dessa risker går att läsa i bruttolistan.

Kategori	Risk nr.	Risk	Beskrivning av risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Kommentar
Verksamhet		G Bristande rutiner för arkivhantering	Ett fullt kommunarkiv har lett till en svårhanterlig process gällande ärenden och handlingar. Förvaltningarna ser ett problem med att det inte finns rutin över hur man ska gå tillväga när arkivet är fullt och vart dessa ärenden och handlingar ska läggas.	4	3	12	
		G Oklarheter i ansvar och uppdrag på grund av ej uppdaterade reglementen	Risk för att olika typer av upprättade och beslutade reglementen ej fullt ut återspeglar ansvarsroller och uppdrag i verksamheten, samt riktlinjer för den service som bedrivs. Vilket kan förekomma då reglementen ej har uppdaterats i samband med organisationsförändringar eller förflyttning av verksamhet eller ansvarsskyldighet.	3	3	9	
Bildningsförvaltningens verksamhet	1	Risk för brister i handläggningen på grund av att processbeskrivningar, rutiner, blanketter, mallar etc. saknas, inte är uppdaterade eller tillgängliga på avsedd plats	På vissa områden där det skulle behövas, saknas tydliga processbeskrivningar och rutiner. Det finns också rutiner, blanketter, mallar etc. som inte är uppdaterade eller tillgängliga på avsedd plats. Detta kan leda till brister i handläggningen och till att organisationen blir mer sårbar kopplat till handläggande personals frånvaro, ex. vid sjukdom.	3	3	9	
	2	Risk för brister i diarieföring	Bristande kunskaper om förvaltningsrätt kan bl.a. innebära att kunskaperna om vad som ska dokumenteras och diarieföras brister, samt att hanteringen kring delegationsbeslut och återrapporteringen av sådana beslut till bildningsnämnden brister. Risken kvarstår från föregående år, då sannolikheten för brister värderades till 3. <i>Möjlig</i> . Bildningsförvaltningen har dock sedan dess identifierat att diarieföringen ute på enheterna brister, och bedömer att sannolikheten för brister i diarieföringen bör höjas och värderas till 4. <i>Sannolik</i> .	4	3	12	

Kategori	Risk nr.	Risk	Beskrivning av risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Kommentar
	3	Risk för brister i hanteringen av uppgifter kopplat till barn och elever med skyddade personuppgifter	Bildningsförvaltningen har identifierat brister i system samt kunskaper om hur uppgifter kopplat till barn och elever med skyddade personuppgifter ska hanteras. Brister i hanteringen kan i värsta fall leda till att uppgifter om barn och elever med skyddade personuppgifter röjs. Detta kan i sin tur leda till allvarliga konsekvenser för berörda barn och elever.	3	4	12	
	4	Risk för brister i närvaro- och frånvarorapportering	Bildningsförvaltningen har i hanteringen av coronavirusets effekter för förvaltningens verksamheter, sett att verksamheten saknar ändamålsenliga system för närvaro- och frånvarorapportering. Risken kvarstår från föregående år, då den prioriterades av bildningsnämnden som en av de risker som skulle ingå i <i>Interkontrollplan 2021</i> . Enligt internkontrollplanen ska risken åtgärdas genom upphandling av en ny plattform för verksamhetssystem. Upphandlingen har genomförts enligt plan och den nya plattformen <i>SchoolSoft</i> infördes i samband med terminsstarten i augusti 2021. Inför 2022 kvarstår behov att säkerställa implementering av den nya plattformen inklusive en korrekt rapportering av frånvaro i samtliga verksamheter.	4	3	12	
	5	Risk för brister i utredning vid problematisk frånvaro.	Inledande utredning ska göras även vid mindre omfattande frånvaro oavsett årskurs. En fördjupad utredning ska göras när åtgärder i den inledande utredningen inte har avsedd effekt. En analys av hur arbetet bedrivs ute på enheterna visar att dokumentationen brister, samt att utredningar inte genomförs i tillräcklig omfattning i avsedda mallar i de lägre årskurserna.	4	4	16	
Förtroende							
Ekonomi							
HR							

Kategori	Risk nr.	Risk	Beskrivning av risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Kommentar
Kommunikation							
Informationssäkerhet		 Bristande kunskap om GDPR	Det framgår en övergripande risk att medarbetare i kommunen ej innehar en adekvat kunskap relaterat till GDPR	4	4	16	
	6	Risk för brister i rapporteringen av personuppgiftsincidenter	Bildningsförvaltningen bedömer att förvaltningen brister när det gäller rapportering av personuppgiftsincidenter (GDPR). Risken kvarstår från föregående år då sannolikheten att personuppgiftsincidenter inte anmäls värderades till 4. <i>Sannolik.</i> Sedan dess har bildningsförvaltningen tagit fram en ny och förenklad rutin för rapportering av personuppgiftsincidenter. Bildningsförvaltningen bedömer att det kan behövas ytterligare insatser, men bedömer samtidigt att sannolikheten att risker inte anmäls kan sänkas till 3. <i>Möjlig.</i>	3	3	9	
Upphandling/inköp	7	Risk för brister i rutiner för upphandling och inköp	Bildningsförvaltningen behöver tillse att förvaltningens rutiner vad gäller upphandlingar och inköp överensstämmer med ny policy och nya tillämpningsanvisningar. Bildningsförvaltningen har vidare uppmärksammat ett behov att se över delegationsordningen med avseende på upphandling och inköp.	3	3	9	
Övrigt							

Beskrivning av bruttolistans nämndspecifika risker

1. Risk för brister i handläggningen på grund av att processbeskrivningar, rutiner, blanketter, mallar etc. saknas, inte är uppdaterade eller tillgängliga på avsedd plats

På vissa områden där det skulle behövas, saknas tydliga processbeskrivningar och rutiner. Det finns också rutiner, blanketter, mallar etc. som inte är uppdaterade eller tillgängliga på avsedd plats. Detta kan leda till brister i handläggningen och till att organisationen blir mer sårbar kopplat till handläggande personals frånvaro, ex. vid sjukdom.

Riskkategori: Verksamhet

Sannolikhet: 3. Möjlig

Konsekvens: 3. Kännbar

Riskvärde: 9

2. Risk för brister i diarieföring

Samtliga anställda i en kommun behöver grundläggande kunskaper om vad det innebär att arbeta i en myndighet. Bristande kunskaper om förvaltningsrätt kan bl.a. innebära att kunskaperna om vad som ska dokumenteras och diarieföras brister, samt att hanteringen kring delegationsbeslut och återrapporteringen av sådana beslut till bildningsnämnden brister.

Risken kvarstår från föregående år, då sannolikheten för brister värderades till *3. Möjlig*.

Bildningsförvaltningen har dock sedan dess identifierat att diarieföringen ute på enheterna brister. Med hänsyn till detta bedömer bildningsförvaltningen att sannolikheten för brister i diarieföringen bör höjas och värderas till *4. Sannolik*.

Riskkategori: Verksamhet

Sannolikhet: 4. Sannolik

Konsekvens: 3. Kännbar

Riskvärde: 12

3. Risk för brister i hanteringen av uppgifter kopplat till barn och elever med skyddade personuppgifter

Bildningsförvaltningen har identifierat brister i system samt kunskaper om hur uppgifter kopplat till barn och elever med skyddade personuppgifter ska hanteras. Brister i hanteringen kan i värsta fall leda till att uppgifter om barn och elever med skyddade personuppgifter röjs. Detta kan i sin tur leda till allvarliga konsekvenser för berörda barn och elever.

Riskkategori: Verksamhet

Sannolikhet: 3. Möjlig

Konsekvens: 4. Allvarlig

Riskvärde: 12

4. Risk för brister i närvaro- och frånvarorapportering

Bildningsförvaltningen har i hanteringen av coronavirusets effekter för förvaltningens verksamheter, sett att verksamheten saknar ändamålsenliga system för närvaro- och frånvarorapportering. Frånvaron av sådana system medför en kraftigt ökad arbetsbelastning. En fungerande närvaro- och frånvarorapportering behövs för att säkerställa kommunens tillsynsansvar men också som underlag för en effektiv personalplanering. I hanteringen av coronavirusets effekter är tillgången till uppgifter om personalens och barns/elevs frånvaro avgörande för att rätt åtgärder ska kunna vidtas vid rätt tidpunkt.

Risken kvarstår från föregående år, då den prioriterades av bildningsnämnden som en av de risker som skulle ingå i *Interkontrollplan 2021*. Enligt internkontrollplanen ska risken åtgärdas genom upphandling av en ny plattform för verksamhetssystem. Upphandlingen har genomförts enligt plan och den nya plattformen *SchoolSoft* infördes i samband med terminsstarten i augusti 2021. Inför 2022 kvarstår behov att säkerställa implementering av den nya plattformen inklusive en korrekt rapportering av frånvaro i samtliga verksamheter.

Riskkategori: Verksamhet

Sannolikhet: 4. Sannolik

Konsekvens: 3. Kännbar

Riskvärde: 12

5. Risk för brister i utredning vid problematisk frånvaro

Inledande utredning ska göras även vid mindre omfattande frånvaro oavsett årskurs. En fördjupad utredning ska göras när åtgärder i den inledande utredningen inte har avsedd effekt. En analys av hur arbetet bedrivs ute på enheterna visar att dokumentationen brister, samt att utredningar inte genomförs i tillräcklig omfattning i avsedda mallar i de lägre årskurserna.

Brister i utredningar vid problematisk frånvaro, eller att utredningar inte görs alls, kan leda till att rätt åtgärder inte sätts in eller att åtgärder sätts in för sent, och att berörda elever därmed inte får den utbildning som de har rätt till.

Riskkategori: Verksamhet

Sannolikhet: 4. Sannolik

Konsekvens: 4. Allvarlig

Riskvärde: 16

6. Risk för brister i rapporteringen av personuppgiftsincidenter

Bildningsförvaltningen bedömer att förvaltningen brister när det gäller rapportering av personuppgiftsincidenter (GDPR). De ekonomiska riskerna är i detta hänseende betydande. I april 2020 utfärdade Datainspektionen en sanktionsavgift på sammanlagt 200 000 kr mot Statens servicecenter för att de inte tillräckligt skyndsamt hade rapporterat en felaktig hantering av personuppgifter, och för att dokumentationen av personuppgiftsincidenten var otillräcklig.

Risken kvarstår från föregående år då sannolikheten att personuppgiftsincidenter inte anmäls värderades till *4. Sannolik*. Sedan dess har bildningsförvaltningen tagit fram en ny och förenklad rutin för rapportering av personuppgiftsincidenter. Samtlig personal inom bildningsförvaltningen informerades om den nya rutinen i maj 2021. Bildningsförvaltningen bedömer att det kan behövas ytterligare insatser, ex. utbildning, för att säkerställa att personuppgiftsincidenter anmäls fullt ut, men bedömer samtidigt att sannolikheten att risker inte anmäls kan sänkas till *3. Möjlig*.

Riskkategori: Informationssäkerhet

Sannolikhet: 3. Möjlig

Konsekvens: 3. Kännbar

Riskvärde: 9

7. Risk för brister i rutiner för upphandling och inköp

Kommunfullmäktige har under våren 2020 antagit en ny upphandlingspolicy. Utifrån policyn har kommundirektören fastställt nya tillämpningsanvisningar. De nya tillämpningsanvisningarna innebär bl.a. en delvis ny organisation för kommunens upphandlingsarbete. Bildningsförvaltningen behöver tillse att förvaltningens rutiner vad gäller upphandlingar och inköp överensstämmer med ny policy och nya tillämpningsanvisningar. Här handlar det både om att undanröja risken att bildningsförvaltningen inte agerar i enlighet med kommunens regelverk, och om att tillse att bildningsförvaltningens behov tillgodoses och bevakas i kommunövergripande upphandlingar. Bildningsförvaltningen har vidare uppmärksammat ett behov att se över delegationsordningen med avseende på upphandling och inköp.

Riskkategori: Upphandling/inköp

Sannolikhet: 3. Möjlig

Konsekvens: 3. Kännbar

Riskvärde: 9